

NHẬN THỨC CỦA SINH VIÊN NĂM THỨ NHẤT NGÀNH SƯ PHẠM TRƯỜNG ĐẠI HỌC TÂY NGUYÊN VỀ NĂNG LỰC ỨNG XỬ SƯ PHẠM

Vũ Thị Vân¹, Trần Thị Lệ¹, Đinh Thị Trang¹, Trương Quỳnh Như²

Ngày nhận bài: 30/5/2022; Ngày phản biện thông qua: 17/8/2022; Ngày duyệt đăng: 18/8/2022

TÓM TẮT

Nội dung bài báo đề cập đến mức độ nhận thức của 186 sinh viên năm thứ nhất (SVNTN) ngành sư phạm Trường Đại học Tây Nguyên (ĐHTN) về năng lực ứng xử sư phạm (NLUXSP) của người thầy giáo trong hoạt động nghề nghiệp của mình. Các kết quả cho thấy phần lớn sinh viên có nhận thức đúng về tầm quan trọng của NLUXSP của người thầy giáo. Tuy nhiên, phần lớn sinh viên (sinh viên) tham gia khảo sát chưa nhận thức đúng đắn về khái niệm NLUXSP, họ chỉ nhận thức được một số khía cạnh nào đó của vấn đề này. Sinh viên năm thứ nhất (SVNTN) nhận thức về các yếu tố tác động đến NLUXSP của người thầy giáo chưa rõ ràng. Điều này xuất phát từ nhiều nguyên nhân mà trong đó nguyên nhân chủ yếu là sinh viên chưa được học tập, trau dồi về tri thức, kinh nghiệm, phẩm chất và năng lực sư phạm của người giáo viên khi đang học tập trong giai đoạn năm thứ nhất ở trường đại học. Việc nghiên cứu đánh giá nhận thức, tìm hiểu nguyên nhân và đề xuất giải pháp nâng cao nhận thức của SVNTN khoa Sư phạm Trường ĐHTN có ý nghĩa khoa học.

Từ khóa: nhận thức, nhận thức về năng lực ứng xử sư phạm.

1. MỞ ĐẦU

Để thực hiện có hiệu quả mục đích của dạy học, phát triển người học, phát huy tính tích cực chủ động sáng tạo trong quá trình tham gia hoạt động học của học sinh, người giáo viên phải linh hoạt lựa chọn các hình thức và phương pháp dạy học một cách thích hợp. Muốn làm được điều đó người giáo viên cần phải có năng lực chuyên môn, năng lực sư phạm, khả năng tư duy sáng tạo và linh hoạt để giải quyết các vấn đề nảy sinh trong thực tiễn dạy học. Nhà sư phạm tài năng thường có sức lôi cuốn người học nghe, hiểu và làm theo. Cụ thể, làm được điều đó người giáo viên cần phải có năng lực dẫn xuất, năng lực giúp kết nối giữa giáo viên và học sinh, tạo điều kiện thuận lợi giúp học sinh đạt được thành tựu tri thức của văn minh nhân loại.

Tuy nhiên, hiệu quả dạy học không chỉ phụ thuộc vào năng lực chuyên môn và khả năng sử dụng các phương pháp dạy học mà còn nằm ở phong cách, thái độ ứng xử của nhà giáo đối với học sinh. Tác động giáo dục của người thầy sẽ có sức cảm hóa lớn nhờ phong cách giao tiếp ứng xử thuyết phục, công bằng và khéo léo với học sinh ở từng tình huống cụ thể. Đối với thế hệ trẻ SV trường ĐHTN nói chung, SV ngành sư phạm (SP) nói riêng, họ phải là người đối mặt với những khó khăn và thách thức trong công cuộc cách mạng khoa học lần thứ IV (4.0) với những thay đổi sâu sắc trên mọi lĩnh vực của ngành nghề, đáp ứng sự thay đổi không ngừng của đời sống giáo dục và đảm bảo yêu cầu phát triển của xã hội (Lê Thị

Bùng, 2003). Để có được những tri thức, kỹ năng trong dạy học và giáo dục nói chung hay rèn luyện phẩm chất, năng lực sư phạm nói riêng, các em không ngừng học tập, rèn luyện để nâng cao tay nghề của mình đáp ứng chuẩn đầu ra về năng lực dạy học và năng lực giáo dục, trong đó có nhấn mạnh đến năng NLUXSP là yêu cầu bắt buộc cho sinh viên ngành sư phạm. Vì vậy, nhận thức đúng về ứng xử sư phạm là một yếu tố quan trọng trong cấu trúc năng lực sư phạm của người thầy.

2. NỘI DUNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU

2.1. Nội dung nghiên cứu

Khảo sát mức độ nhận thức của SVNTN ngành sư phạm tại trường Đại học Tây Nguyên. Chỉ ra các yếu tố ảnh hưởng đến nhận thức để từ đó có biện pháp tác động phù hợp giúp SVNTN ngành SP trường ĐHTN có nhận thức về NLUXSP của người thầy giáo một cách đúng đắn nhất.

2.2. Khách thể nghiên cứu

Khảo sát thực tiễn được thực hiện trên 186 SVNTN (gồm: 42 SV ngành SP Anh, 44 SV ngành GD Mầm non, 46 SV ngành GD Tiểu học, 54 SV ngành SP Toán), năm học 2021 - 2022 (thời gian từ tháng 11/2020 đến tháng 4/2021) tại trường Đại học Tây Nguyên.

2.3. Các phương pháp nghiên cứu

Phương pháp được sử dụng là phương pháp nghiên cứu lý luận, phương pháp điều tra bằng bản câu hỏi, phương pháp phỏng vấn sâu và phương

¹Khoa Sư phạm, Trường Đại học Tây Nguyên;

²Phòng Truyền thông & Tư vấn tuyển sinh, Trường Đại học Tây Nguyên;

Tác giả liên hệ: Vũ Thị Vân; ĐT: 0932352362; Email: vtvan@tn.edu.vn.